

Štev. 5.

V Ljubljani, 1. vel. travna 1911.

Leto XII.

Sirota Ivanka.

Sirota je bila Ivanka,
ni sreče ji bilo nikjer,
hudobna jo mačeha tepla,
da jokala vsak je večer.

Pa v gozd odšla je Ivanka,
ko prišla je zlata pomlad,
na trato stopila je rožno —
tam čakal jo jelen je zlat.

In nanj Ivanka sede
in daleč čez polje hiti,
oj, daleč za šumne lesove —
srebrn tam grad se blesti.

Pred gradom čaka kraljična
prelepa kot zlata pomlad,
na lice poljubi Ivanko
in v svetli odvede jo grad.

V obleko obleče jo svilno
in sladko ji govori:
„Sestrica si zdaj mi, Ivanka,
pri meni ostaneš vse dni.

Ptičk tisoč imam na gradu,
vse pele ti bodo lepó,
ti z njimi se boš igrala,
prepevala z njimi sladkó.

Ivanka, uboga, otožna
pri meni nikoli ne boš;
jaz sestra sem sreče, ki biva
na vrtu sred zlatih rož.“

Ivanki se dušica smeje,
in tisoč ji ptičk žgoli:
„Pozdravljena, naša sestrica,
kraljična Ivanka — pi-pi . . .“

Jos. Vandot.

Jožek strmi
v pomladni svet.

MARICA BARTOLOVA:

Kako je naša Mašenka lovila ptiče.

Naša stara soseda ima več ptičev-pevcev. Zaprti so v še zadosti prostorne, a za take svobodoljube kakor so ptiče še vedno mnogo pretesne kletke.

Ko obesijo zjutraj pred hišo uboge jetnike, prepevajo tako, kakor bi hoteli drug drugega prepiti. Pojo li od veselja ali od žalosti, kdo to ve? Jaz mislim, da iz žalosti oznanjajo tako glasno svojo bol, a naša Mašenka si to glasno žvrgoljenje razlaga po svoje.

„Kadar pojem, sem vesela“, pravi, „kadar se jočem, sem žalostna.“

Da, da, drago dete; kako pa naj ptič joče? Drugega nima nego svoj glas in s tem oznanja tako svoje veselje kakor svojo žalost.

Nekega dne se je takemu malemu pevcu posrečilo ulti. Zaraditega je bilo tega dne pri sosedu veliko krika. Ona je trdila, da je kdo pustil odprta vratca, meni se je pa zdelo, da so bile tiste železne žice nekje predaleč vsaksebi, in ondot je jetnik odfrčal v zlato svobodo.

Zaman je ves tisti dan soseda prenašala kletko z odprtimi vratci, sladkim cukrčkom in zelenim radičem od okna do okna, od drevesa do drevesa. Ubežnega ptička ni hotelo biti več nazaj. Najbrže je kje oddaleč prihuljeno kukal in se smejal.

Mašenka je seveda pomagala iskati in loviti drobnega pevca in mi resno zatrjevala, da je ptič neumen, ker je ušel, zakaj v kletki mu je pač mnogo bolje, kjer ima sladkorja, zelenjave in zrnja vedno dovolj, nego pa tam zunaj, kjer tako težko kaj dobi v svoj lačni kljunček.

No, čez par dni se je soseda potolažila zaradi ubežnega nehvaležneža, vendar njegove hišice-kletke ni hotela več videti; dala jo je — Mašenki.

„Sedaj pa še to!“ sem si mislila, ko je pritekla vsa upehana in vesela zmagonosno s kletko v roki.

„Mama, mama, zdaj imam kletko, moraš mi kupiti še ptička. Tam na „Rdečem mostu“ jih prodajajo, veš: oh, kanarčke, siničke, kose, celo slavčke . . .“

„Ali misliš, da samo zaradi kletke dosedaj nismo imeli ptičev?“ sem vendar prekinila njeno zgovornost.

Debelo me je pogledala s svojimi velikimi očmi.

„No, da, ali ti nisem pravila, da ptičke poslušam rada, prerada, toda tam zunaj pod milim nebom. Ko se zjutraj zbudimo, žvrgolijo tako krasno tu zadaj v gaju, ali ko se izprehajamo po gozdu in ponoči, ko tako krasno drobi svojo pesem slavček tam dol ob potoku. Zapirati pa uboge ptičice je kruto,“ tako sem ji govorila.

„Ali pomisli, mama, da imam zdaj kletko, za nekaj jo moram vendar porabiti, in videla boš, kako lepo bom stregla malemu pevcu, če mi ga kupiš.“

„Ne, kupim ti ga ne,“ sem dejala, „če ga pa hočeš na vsak način imeti, si ga ulovi!“

Pogledala me je zopet.

„No, da,“ ji pravim še enkrat prav resno, „ulovi si ga!“

„Kako?“ je vprašala ter se zamislila.

„Vzemi soli pa jo deni ptiču na rep in imaš ga takoj!“ sem rekla smeje se, ker sem mislila, da se bo tudi ona smejala in razumela šalo.

Toda ona je ostala resna in dejala:

„No, ali mi daš soli?“

Dala sem ji soli, in vesela je tekla s kletko na vrt.

Šla sem za svojimi opravi in nisem mogla paziti nanjo.

Hipoma priteče vsa užaljena, oči polne solz.

„Glej, mama, eden je bil čisto blizo, pa Vladko je priteknel in nekaj zakričal; ptič se je ustrašil in odletel. Pokliči Vladka gor, drugače mi vse spodi!“

Vladko, Mašenkin za leto dni mlajši bratec, je prišel k meni, in sedaj sva oba pri oknu opazovala Mašenko.

Počepnila je za košato drevo, roko s soljo je imela iztegnjeno predse, druga ji je pa slonela na kletki. Vrabci — kakor bi jo hoteli dražiti — so se ustavljali par korakov pred njo s svojim „živ, živ“. Vsakokrat se je zganila, napravila čepeč in prav tiho par korakov, iztegnila roko s soljo ali fr — vsak ptiček je lepo odfrčal.

Dolgo je še čepela za drevesom, se oprezno plazila za ptiči, pridno iztezala roko s soljo, popravljala na kletki pripravljena odprta vratca in se oprezno plazila za vrabci.

„Kje je Mašenka, kje je Mašenka?“ prihrumi njena sestrična Stana po stopnicah, „nekaj ji moram povedati!“

„Psst! Molči!“ sem dejala ter jo potegnila za sabo k oknu. Gledali smo jo še nekaj časa molče, potem se pa zagrohotali na ves glas vsi trije,

in Stana, nekaj let stareja od Mašenke, je zaklicala: „Oj, Ti Mašenka, ne-spametna Mašenka!“

Rdeča v lice kakor rak je pogledala na okno, stresla sol iz roke, vrgla kletko od sebe in se skrila za hišni vogel.

Stana je skočila k nji, jo siloma privlekla po stopnicah navzgor, a Mašenka je imela oči polne solz, in rdečica sramu jo je oblivala tja do las.

„Ti, mama!“ mi je rekla, jezno očitajoč.

„Mislila sem, da se ne boš dala zavesti,“ sem dejala.

„In da ne boš lovila ptičev s soljo,“ je dodala Stana.

* * *

Ko hočemo našo Mašenko malo podražiti, jo vprašamo, kako je bilo tedaj pod drevesom . . .

In ona je huda, jako huda! . . .

IVO TROŠT:

Sočutje.

marsičem sta si bili podobni, v marsičem celo enaki Marčeva Barica in Marčeva najmlajša telička. Starejši sinko, ki se pripravlja, da bo letos že pasel živino, zahteva po sili, da se mora teličko imenovati, če že ne naravnost Baričico, pa vsaj Baro. In mnogi mislijo, da obvelja njegova, zakaj kakor sinko Jure, je tudi Barica precej trmasta. In v tej trmici se je začela današnja povest.

Pri Marčevih niso bili ubožni. Mnogo glav živine je bilo privezanih k jaslim, več konj je hrzalo v konjaku; zemljišča so pa imeli Marčevi toliko, da so sosedje naravnost govorili: „Povsod je Marčevo, koder vrana leti.“ Za tako posestvo je bilo treba mnogo poslov. Marčeva mama se skoro ni utegnila z drugim baviti kakor le s kuho. Tega se je zgodaj oprijela tudi Barica. V kuhinji pod oknom je imela svoje leseno ognjišče, svojo kuhinjsko posodo in kuhinjsko zalogo. Z mamico se je pri-vadila, da je na tihem zdihovala: „Oh, oh, prejoh! Toliko jih je, da jim še števila ne vem, pa kuhaj, božja dekla, ugoti vsem!“

Od mame se je seveda Barica razlikovala v tem, da je na lesenem ognjišču kuhala samo take jedi, ki jih je sama najrajša jedla. Danes riž z mlekom, jutri rezance s cukrom in s stolčenimi orehi, mlečno kašo, kavo s smetano, to se je vrstilo dan za dnem, dočim je njena mama devala v pisker tisto, kar se je nji zdelo, da bo prej gotovo, kar manj stane in kar bo večina jedla najrajša. Barica ni vprašala, kaj mara njena družina. Koliko je je pa bilo? Muca pri peči, kadar ni predla in dremala ali imela krvavih

obiskov pri miškah; domači pes Čuvaj na dvorišču. če se mu je sploh zljubilo meniti se z Barico, in pa telička v kravjem hlevu.

Od nje starejši bratec Jure se ni mnogo menil za svojo sestrico; zdela se mu je preotročja. To je bila torej Baričina družina. Ni bila mnogoglava, zato pa razen muce ni niti vedela, da skrbi za njo najmlajša gospodinja Barica. Telička se ni prav nič umela na kuharsko umetnost, naj si je Barica prizadela še toliko, da bi ji to dokazala in dopovedala. Telička jo je samo gledala in gledala. Slednjič se je naveličala tudi tega in odšla v hlev k

svoji mami, privezani k jaslím. Tudi Barica je odšla tožit v kuhinjo, kako neumna so še dandanes — teleta.

Neko popoldne je Marčeva mama lupila krompir za večerjo, a Barica se je bavila s svojo kuho. Pristavila je pravkar lonček za čaj, dočim ji je skipelo mteko, da je ponavljala svoj in materin „joh-prejoh! Toliko jih je, da jim ne vem števila, pa kuhaj, božja dekla, ustrezí vsem!“

Seveda ni bilo na Baričinem ognjišču ne mleka ne čaja ne ognja in ne nobenih težav, razen nekaj praznih piskrcev in krompirjevih olupkov, Barica je vendar vedela, da vse vre in kipi. Vedela je, da ima veliko, lačno družino, mnogo preveč skrbi in dela. Tedaj se oglasi njena mama! „No, pa res! Soseða, pridna si, pridna! Saj ni še noč, pa že kuhaš večerjo:

Pusti kuho in pridi pomagat lupiti. Meni se bolj mudi kot tebi. Za malico dobiš potem kos kruha in pa tisto mleko, ki je ostalo opoldne.“

To je bilo Barici preveč. Kaj, ona da ni gospodinja in kuharica? Krompirjeve cmoke je že zamešala in mlečno kašo pristavila k ognju, pa govori mamica z njo kakor z — Barico. Jezno brsne nekaj piskrov z ognjišča, prevrne dve kozički, razmeče tudi drva in se jezna obrne v stran: „Če nisem, pa ne, no!“

Po teh besedah je pustila mamo v kuhinji in šla na dvorišče. Tam je bil kravji hlev odprt, in skozi vrata je gledala Baričina telička. Zdelo se ji je, da jo danes zato gleda tako zaupno, ker ve, kaj se ji je zgodilo v kuhinji in umeva njeno bol. Začela ji je Barica razlagati vse od začetka, kaj je nameravala skuhati, kaj je že vrelo in kaj bi bila še izgotovila, ko bi ne bilo nesreče, da jo je njena mama tako nerodno spravila od dela. Telička jo je umela; zakaj mnogo je bilo med njima podobnega, marsikaj celo enakega. Solze v očeh, v malih ustecih pa prst in pogled uprt v zvesto žival — tako bi bila Barica najrajša zajokala na glas. Toda hipoma se je domislila nečesa: telička ne zna jokati. Vzela je torej prst iz ust in z njim pokazala teličko, rekoč: „Ne, ti pa ne znaš jokati. Še nikoli te nisem slišala.“

Dobra Liska je umela njeno trditev po svoje in pograbila za Baračin prst. Dišal je po mleku. Barica in telička sta namreč obe radi pili mleko. Pili sta mleko obe od teličkine mame, privezane k jaslim. Mleko ni voda.

Toda danes je bilo tega prijateljstva konec.

Telička je namreč pograbila Barico za prst in vlekla zanj, ker je dišal po mleku. Gotovo je mislila, da ima tako lastnost kakor prsti na vimeni pri njeni mami, kjer je telička dolgo tednov dobivala svojo hrano, ki ji je še sedaj dolg čas po nji, čeprav že je seno in muli travo. Namesto teličke uživa poslej Barica mleko njene mamice. To je deklica vedela prav dobro. Kadar je začutila prst v teličkinem gobčku, je zavpila, zakaj misel, če zna ali ne zna njena dosedanja zaupnica jokati, jo je ostavila kar najhitreje, obšla jo je pa druga: telička se hoče maščevati zato, ker pijem njeno mleko.

Motila se je Barica. Telička je bila toliko navajena, da na njen krik ni niti zletela v hlev tožit svoji mami, kako nespametni so danes otroci, marveč je izpustila prst ter kakor v obnovitev nekdanjega prijateljstva zamukala svoj mu-u-u!

Ločili sta se v nesporazumstvu, zakaj Barica je menila, da je telička zajokala, ker je ona ne mara več; ona pa ne mara ne otrok in ne telet, ki jokajo. Telička je veselo odskakala v hlev, češ, mlada sem, vesela sem in prijateljico imam; pa se je motila.

Barica je poslej ni več štela v svojo družino, tudi v hlevu je ni več pogledala, dokler se ni vsem domačim zazdelo čudno, kako da se je ohladilo široko prijateljstvo med Barico in teličko. Bratec Jure je zaraditega nehal siliti, da se telička imenuj Barica ali vsaj Bara, in nazval jo je o sv. Juriju, ko jo je gnal prvič na pašo, kar z navadnim nazivalom — Liska. Silil je pa še dalje sestrico, naj pove, zakaj ne mara Liske. Zaupno mu je povedala ves dogodek in pristavila, da je ne mara zato, ker Liska — joče. Slišala pa

je njeno nesrečo tudi Baričina mama, se domislila, kako jezno je odšla tedaj hčerka iz kuhinje in kako milo je tožila telički svojo nesrečo. Zato je pojasnila mama Barici: „Glej, živalca ni mogla drugače dokazati, da te ume, kakor da ti je obliznila prst. Ker si hotela, da ti še glasno potrdi svoje sočutje, je telička zamukala. To pa ni bil jok, marveč sporazumno znamenje, da sočuvstvuje s teboj.“

V tem času je došel iz hleva s praznim košem na rami tudi oče Marec. Kmalu je umel, o čem se suče govorica, se pomagal smejati in povedal, da telička Liska še vedno sili pod kravo. Jure je dražil sestrico, češ, sedaj bo šele jok, ko jo privežemo daleč stran v drug konec hleva k jaslim. „Ali jo boš sedaj ti tolazila?“

„E, kaj ti veš, če telička joče ali ne!“ reče Barica in gre tiho k svoji kuhinjski opravi pod okno.

Še danes jo Jure rad podraži z vprašanjem, kako teleta jokajo in kako se smejejo. Barica je tudi že odrasla, pa se mu odreže: „Saj tega še ti ne veš.“ Pa je mir besed.

Pomladanska.

*Val pomladnih žarkov
zdrami zemlji lice —
zacvetele cvetke,
zažgolele ptice.*

*Dviga se nevesta —
zemlja pomladanja,
vsa cvetè in vonja,
sanje divne sanja ...*

*Od neba do zemlje,
k srcu plava skrita,
vriska v glasih tajnih
pesem čudovita ...*

*Sladke govorice
čez poljè hitijo,
zdi se mi, da v srce
vse mi hrepenijo ...*

*Srce moje mlado
zlate peva volje,
duša pa radostna
dviga se nad polje.*

Fran Žgur.

IVAN MLAKAR:¹

Pravljica o nastanku Loške doline.

od, kjer se razprostira zdaj bogata Loška dolina, so stali prep davnimi časi sami tako nizki griči, kakršni jo še dandanes obrobajo. Nobenega človeka ni bilo daleč naokolo. Samo v Mrzli jami pod Križno goro je stoloval strašni sedmeroglavi zmaj, ki je lovil in davil divje zveri, ki so zašle v njegovo kraljestvo.

Ljudem pa so postali po svetu njihovi kraji pretesni in pričeli so se seliti čez hribe in doline, iskat si novih selišč. Prišli so tako tudi do Mrzle jame, a zmaj jim ni pustil naprej.

Zbral je poglavar hrabre vojake. Vrlo se je bojeval zmaj, ali še vrlejše so se borili vojaki. Zmaj je bil premagan. Šest glav so mu odsekali, samo

srednja mu je še ostala. Baš je zavihtel poglavar meč, da bi mu odsekal še zadnjo glavo, ko zaprosi zmaj:

„Ne umori me! Vse ti storim, karkoli boš želel, samo življenje mi ohrani!“

„Dobro,“ pravi poglavar. „Prizanesem ti, če mi znesesh te griče daleč stran in nam pripraviš rodovitno dolino!“

Takoj se je lotil zmaj trudapolnega dela. Nosil je griče v visok kup — Snežnik. In ko je nanosil že veliko gričev ter se je razprostrla že široka dolina, je poginil od napa in bolečin sredi temne šume. Naseljenci pa so začeli pridno obdelavati zemljo svoje nove domovine.

¹ Učenec IV. razreda v Igavasi.

PRILOGA

ZVONČKU

NIKE-PALNÁK:

Malička, ki je ljubila solnce.

I.

b nogah košate bukve pokuka iz zemlje ciklama. Tiho, mirno dehti svoj vonj okolo se, pa žalostno kloni svojo rdečo glavico. Ne zmeni se zanjo bukev in široko razpenja svoj vrh, da ne more tudi en solnčni žarek do uboge ciklamice. In vendar razširja ta svoj vonj; dviga ga kvišku, ga pošilja visoko, visoko, prav v vrh bukve in jo opozori, da jo prosi spodaj nekdo usmiljenja... Razgrnejo se vrhovi, in žarek dobi prosto pot ter toplo, toplo poljubi cvetičico-ubožico; više se dvigne in zadehti še močnejše, še topleje... A redki so trenutki, da more solnce do uboge ciklamice; bukev jo ljubi, da; a v višini jo pozablja...

Tako je bilo z Maličko. Mamice ni imela več; še poznala je ni; vzel jo je k sebi Bogec — so pravili — ker je bila tako dobra. Atek je tudi dober, o, tako dober! Samo da ubogi viničar nima mnogo časa za svojo dečico; gospodar ima vinograd, vinograd ima viničarja — o, in trsek se maščuje, če ni viničar priden in vedno pri njem. Babica pa je živela le kuhinji, kravici in njivici.

Kolikokrat je zrla Malička proseče k očetu, ko je prišel zvečer truden v kočico, sedel na klop in jo vzel k sebi — proseče je zrla, in njeni očki so govorili: „Atek, atek, k tebi bi v naročje; k tebi bi! Objemi me, poljubi me, naj čutim tvojo ljubezen, tvojo toplo, veliko ljubezen...“ A atek je mislil, kako bo obrezal, kako ogrebal, kako škropil — in je zrl preko Maličke...

Ta Malička! Pravzaprav ji je bilo ime Mimika; a ker je bila mala in drobna, čeprav bi morala k letu že v šolo, in bi ji ne prisodil dobrih štirih

let, pa so ji rekli vsi le Malička. Ni skakala, letala, se veselila; ni kričala in se smejala kot drugi otroci njenih let; tako tiha in mirna je bila vedno in vsepovsod. A njeni očki so goreli: bila sta to dva oglja, ki sta pravila, da je v Malički nekaj, česar nimajo drugi mali razposajeni nagajivčki.

In Malička je bila tako sama, pa je tako prosila ljubezni! Da, zgodilo se je časih, da je bil atek prost, čisto prost, in tedaj sta se menila z Maličko; govorila sta, se šalila in smejala... tedaj je bilo, da je posijalo zlato solnčece na ubogo ciklamo.

Tako je bilo tudi v tistih dneh, ko so poljubljali prvi topli žarki mlado zemljico, vso nežno in rahlo; ko se je dvigala vsako jutro rahla meglica od zemlje proti solncu, večnemu dobrotniku; njemu, tako svetlemu in jasnemu, temu vedremu solncu.

V tistih dneh je bilo, ko je vodil atek Maličko za roko tam po ozki ravnici pod gorico semtertja, ji gladil laske in pravil, kako kliče solnce rastlinice, ki so se skrile pred zimo v toplo zemljico, da zopet vzcveto, rasto in dehte. Ustavita se pri gredici pred kočico, in atek vzame iz žepa drobno zrnce ter ga vtakne v zemljo.

Malička gleda:

„Atek, kaj je to, kar ste vtaknili v zemljo?“

„Glej, Mimika! Zrnce je, manjše kot fižol, in iz tega zraste velika, visoka roža.“

„Višja kot sem jaz?“

„Oj, Malička, visoka, visoka; še tudi višja kot sem jaz.“

Mhm — kakšna bi bila ta roža! Višja kot atek — in vendar je atek tako velik, da se mora Malička speti celo na njegova kolena, če ga hoče gladiti po brkih ali po laseh.

„Kako pa to zraste?“

„Zrnce bo zdaj v zemlji tiho in mirno spalo: pa ne dolgo. Solnce zbudi v njem hipoma novo življenje: tedaj se začne nekaj gibati, cvetičica bo mala, mala poskočila venkaj: s koreninico se bo prijela zemlje kot z nožicami; z ročicami in glavico pa jo bo predrla, in mal, droben listič se bo veselo zasmel solncu. Tako mala in drobna bo tedaj, a rasla bo hitro, hitro; vedno večja bo in večja, ker solnčece ji bo dajalo moči, dežek neba jo bo napajal, mati zemljica jo bo redila.“

„Atek, ali jo ima solnčece rado, da ji da toliko moči?“

„Rado, rado; vidiš, rožo celo imenujemo po njem; solnčnica ji pravimo. Solnčnica: tudi ona ga ima rada. Dokler je solnce na nebu, se obrača vedno za njim; vedno ji mora sijati v sredino cveta, na njeno lice. Če pa ga ni na nebu, ker ga zakrivajo težki oblaki, pa pobesi solnčnica žalostna svojo glavo.“

Poslušala je Malička in se zamislila... Tožen ji je bil glasek, ko je govorila:

„Oj, atek, jaz bi bila tako rada velika! Velika kakor solnčnica; saj imam tudi jaz solnce rada, tako rada...“

„Počakaj, Malička, počakaj!“ In gladil jo je po mehkih laskih, ko sta šla v kočico.

Zamislila sta se oba; atek, kdo ve kam in Malička v čas, ko bo velika . . .

II.

Mislila in mislila je Malička na solnčnico, ki raste tako hitro. Bolj kot kdaj poprej je vstajala v nji želja, da bi rasla tudi ona kvišku, kvišku . . . s solnčnico kvišku. In vedno in vedno je bila poslej njena skrb, kako bi postala velika.

Solnčnica — to je zdaj njena skrivnost, ki zanjo ni vedel nihče; da, atek bi jo slutil, pa nista zopet prišla po onem dnevu v razgovor. In skrivnost tišči. Kdo ve, komu bi jo morala Mimika zaupati, da ni prišel prav nekega dne, ko je sedela Malička pri svoji solnčnici ter gledala, da pokuka ta ljubljena solnčeva iz zemlje, sosedov Vanček, da pove nekaj atku. Nista bila posebno prijatelja z Malčiko, ker Vanček je imel večkrat svoje muhe, in tedaj ni bila vedno varna pred njim. Danes pa ji je prišel prav:

„Vanček!“

„Kaj je?“

„Kam pa greš?“

„Domov.“

„Ostani malo pri meni!“

In zdaj ni vedela, ali naj mu razodene svojo skrivnost ali ne in tiha je bila. Vančku pa ni bilo na tem, da bi sedel tiho pri nji, zato hoče oditi. Tedaj pa pravi Malička:

„Vanček, kaj misliš, zakaj raste solnčnica tako hitro?“

Vanček je hodil že v šolo. Kako naj bi tega ne vedel deček, ki se uči v šoli toliko, toliko! Saj pravi atek: „Čakaj, Malička, kadar prideš v šolo, zveš to in še marsikaj.“ Oj, mnogo mora vedeti Vanček!

Pa jo je le debelo gledal — a navihanec, kakršen je bil, je imel kmalu odgovor:

„Kako ti noro vprašuješ, Malička! Če mi poveš, zakaj ti tako počasi ležeš kvišku, pa ti razložim, kar bi ti rada vedela. Pa res, kako majčkена si! Ali ostaneš vedno taka?“

Oblaček žalosti je prekril jasno Maličkino ličce, in udrle bi se menda po njem grenke solzice, če bi ne videl Vanček, kaj je napravil. Žal mu je bilo in tišje so bile njegove besede, ko je sedel poleg nje v travico, ji zrl v obrazek ter jo karal poredno:

„Mimika, Mimika! Kdo pa bi takoj jokcal? Glej, jaz ne vem natančno, zakaj je tako s solnčnico, pa bo že tako. Ali si že kaj vprašala atka?“

Da, vprašala je.

„In kaj je povedal?“

Tedaj je pravila Malička, kako ljubi solnčece svojo rožo, kako obrača ona svoje lice za njim, kako je žalostna in pobeša glavo, če ni solnca na

nebu, ampak težki oblaki — pravila je in pravila, kar in kakor si je ustvarila njena glavnica iz atkovih besedi . . .

Resno jo je gledal Vanček in važne so bile besede, ki jih je izpregovoril:

„Veš, jaz pač mislim tako: solnčnica — no, solnčnica ima gotovo jako rada solnce, pa gleda vedno za njim; zato suče vedno svojo glavo tja, kjer stoji ono. Kaj ne, če imaš ti rada vašo muciko pa svojo punčko, ju tudi vedno rada gledaš?“

Da — rada ju gleda, ker ju ima rada.

„Vidiš, solnce pa, ki ima rožo tudi rado, jo pa vleče gor k sebi. Malička, stori kakor dela solnčnica, bodi mu dobra, pa boš videla, da ti pomaga, in zrasla boš kakor solnčnica.“ Hudomušnost je bila v njegovih besedah, vzdignil se je in zbežal, a Malička ni čutila tega in sklenila je, da ga sluša.

Z Vančkom pa sta postala prijatelja. Slehrni dan je prišel po bregu; tudi njega je mikala čudotvorna roža solnčnica, tudi on je hodil gledat, kako raste in kako jo vleče solnce k sebi. Pred kočico sta se igrala v solncu, nabirala po travniku pod gorico cinglajoče zvončke, trobila na rumene trobentice, ki so zlatile nožice vinskemu gričku, vesela sta bila na solncu, in solnce ju je bilo veselo . . .

Pomlad je bila vsepovsod; rodila je veselje in ljubezen. V teh dneh se je prikazala v gorici redno tudi gospa Lina, gospodarica. Z Maličko sta si bili vedno prijateljici, posebno pa je ugajala gospé Lini letos in smejala se ji je takrat, ko ji je odnesla solnčnik.

Tako je bilo. Lepega solnčnega dne se pripelje gospa Lina ven h gorici po opravku. Sedi pred kočico, in rdeč solnčnik jo brani pred žarki, ki so bili vedno toplejši, vedno močnejši. Pa pride Malička in jo poprosi, da bi smela vzeti „mareliko“ in hoditi z njo okolo.

„Le vzemi, Malička; pa glej, mene bo žgalo zdaj solnčece!“

„O ne, solnček gre z menoj.“

„Tako?“

„Da, da! Vidite, gospa, tu že kuka ven iz zemlje solnčnica, in ta se vedno ozira po solncu, da jo vleče kvišku in raste, raste . . . Jaz pa imam tudi rada solnček in tudi mene bo vlekkel kvišku, pa bom tudi velika. In rada se imava s solnčkom. Rada: jaz ga vedno gledam in on hodi vedno z mano.“

„Kdo pa ti je povedal tisto o solnčnici?“

„Atek pa Vanček. O, Vanček je moj prijatelj in on mnogo ve.“

„Mora že vedeti, da ti to vse tako razloži.“

Dobro je delo Malički, ko je pohvalila gospa Lina njenega prijatelja.

„Smem zdaj iti z mareliko?“

„No, le pojdi!“ In smejala se je gospa Lina, smejala do solz, ko je korakala Malička s solnčnikom okolo, pa vedno pazila, da je sijalo na njo

solnčece. Pa si je umislila, da ji napravi še drugo veselje. — Glej, in za pisanko je oblekla Maličko v temnomodro žametasto krilce in bluzico iz lahkega belega blaga, ki je vanje vvezla gospa pisanih cvetic.

Taka je posevala Malička poslej na solnčecu poleg solnčnice in gledala, kako raste, kako raste . . .

(Dalje.)

Staremu očetu, ki je umrl.

Nosil si naju
štupa-ramo;
zdaj smo deli te
v črno jamo . . .
Kdo bo naju
nosil poslej?

Dokler bova
na grob tvoj hodili,
nikdar ne bova
te pozabili:
V srcu najinem
svoj dom imej!

Marija in Jakica.

SILVESTER K.:

Premodre glave.

Po narodni smešnici.

XXVI.

e pride preprost deželan po opravkih v mesto, si rad privošči po zmožnosti več ali manj polne mošnje kako pečenko in kako četrtinko vina. Tako je storil tudi eden naših Zabržanov, ki ni bil le korenit modrijan, ampak je imel povrh še to nadlogo, da je bil grozen bahač. Iz zadnjega vzroka si je bil izbral najimennitnejšo gostilnico, ki jo je le mogel izvohati v mestu. Bilo je mnogo gospode navzoče, a to ni nič motilo korenjaškega Zabržana. Možato je sedel v kot in začel piti, misleč si:

„Zazdaj hočem samo piti. Jedel bom pozneje, in sicer to, kar bom videl, da si gospoda naroči v najmanjši posodi. To je gotovo najbolj drago, pa najbolj imenitno.“

Ni mu bilo treba dolgo čakati in že prinese točaj nekemu gospodu krožnik mesa in v majhni skledi sirovega hrena v kislu.

„He, gospod točaj!“ zakliče mož z močnim glasom, „prinesite mi tiste jedi, ki jo ima tam-le oni gospod v mali skledi. Pa brez mesa — in prinesite celo pošteno skledo. Že plačam, kolikor stane!“

Pri teh besedah udari po polni mošnji, da so kar zazveneli srebrnjaki.

„Pa — gospod oče, to je vendar hren, in tega vendar ne boste snedli celo skledo — in še brez mesa!“ je ugovarjal točaj.

„E kaj! vzklikne Zabržan, ki ni poznal hrena, „toliko še vendar imam, da plačam polno skledo. Sto kron vendar ne bo veljala. Meso pa jem itak vsak dan doma!“

Točaj se nekoliko nasmeje, privzdigne zdaj levo, zdaj desno ramo in gre v kuhinjo naročat — polno skledo hrena.

Ko stoji skleda na mizi, se Zabržan bahato ogleda po gostih, ki jim je bil ta prizor nekaj novega, zgrabi veliko žlico, zajame z njo hrena do vrha ter jo naglo izprazni. Toda drugikrat že ne seže več v skledo, ampak vrže žlico debelo se smejočemu točaju pred noge. Vsa navzoča gospoda se začne na glas grohotati in gleda, kako lovi bahati Zabržan z rokami po zraku ter se, rdeč kakor puran, grabi za nos, ki si ga že v prihodnjem trenutku — odreže z nožem. Vsi mislijo, da je možak znorel. Brž skoči eden po zdravnika, da obveže ranjenca. Ko pride zdravnik, se je bil nesrečnež že pomiril.

„Kaj pa ste vendar mislili,“ vpraša začudeni zdravnik, „da ste si nos odrezali?“

„Oh, gospod,“ odgovori Zabržan, „mislil sem si, da je bolje, ako sem ob nos kakor pa ob glavo, ki mi jo je hotel raznesti preklicani hren!“

Ciganček in srnica.

*V senci gozdička
med temnim vejevjem
skakljal je ciganček,
veselo prepeval:*

*In z brega priskače
brezskrbna srnica,
začudeno gleda
veselega dečka.*

Srnica:

*Kako li veselo
prepevati moreš,
povsodi preganja
usoda te kruta.*

*Nikjer domovine
ne postelje nimaš,
od hiše odganja
brezsrčni te človek.*

Ciganček:

Vse res je, kar praviš,
ti srnica mala,
pa vendar vesel sem
kot kralj na prestolu.

Poglej ta gozdiček
in drevje krog mene —
kaj ni li to hiša
pač lepša kot dvorec?

In ptičice drobne
poglej na drevesih,
ki milo pojo mi
veselje in radost.

In jaz jim odpevam
vesel, zadovoljen,
igram se, radujem
od zore do mraka.

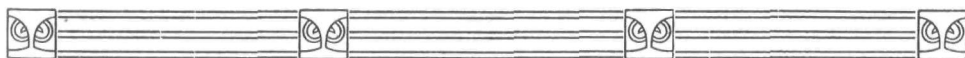
Cvetice nabiram
in venčke si spletam
in z njimi krasim se
sam sebi v veselje.

Tako zadovoljen
življenje uživam,
kaj v svetu godi se,
nič me ne zanima!

Srnica:

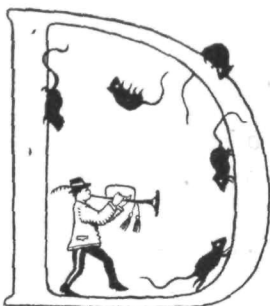
Tedaj pa le tukaj
ostani še dalje,
sestrica bom tvoja,
a ti mi boš bratec.

Peter Strgulca.

ANTONIJA GRMKOVA:

Cvetka v spomin.

a si boste lažje predstavljali v glavicu te dogodke, naj vas najprej seznanim s svojim okolišem.

Imam namreč otroški vrtec, ki pohaja vanj mnogo otrok, in vse te otroke imam enako rada. Med njimi so tudi moji otroci, in vsi skupaj se igramo, skočemo, pojemo. In ker imam rada vse te otroke in ker so še tako majhni, jih kličem kar s krstnim imenom: Danica, Zorka, Danilo, Mirko itd. In kako srčkani so nekateri! N. pr. Mirko — žal, tega ni več — je sedel na koncu prve klopi. Bil je komaj nekaj čez meter visok, čvrst, bistrhi oči in ko se je zasmel, sta se mu naredili globoki jamici v licu, da bi ga človek kar vgriznil. V šolo je prihajal večinoma gologlav z nahrbtnikom. Seveda, kaj je bilo komu mar, kaj ima v njem, lahko kake učene knjige — ali kaj takega. Saj ni bilo treba vsakomur vedeti, da ima skrivnostno zaprta le dva koščka kruha za sestrico in zase! Skrbno je spremljal sestrico Stanko, ki je bila za leto mlajša, tako ljubko dete! — Pa ta debeluh! Jaz mu pravim „trebušnik“, četudi je malo len in si časih pozabi obrisati nos — ali mislite, da ta ni enako naš? Pa oni-le vedno se smejoči Danilo, ki mu žilica ne da nikdar miru, da se vedno in vedno giblje kakor bi bil na vrvci — o, tega inamo tudi radi! In ona-le deklica, ki je vsa srečna, da sme s svojim palcem v usta, ki ga tako neusmiljeno nateza, kakor bi iz njega prihajala največja dobrot!

„Cuzeljček“ zakličem, ne da bi je pogledala, saj dobra vem, da ona že ve, komu je ta beseda namenjena, in vsa rdeča skrije roko za hrbet. Pa še koliko in koliko bi jih lahko popisala, enega bolj različnega od drugega, vsak ima svoje posebne lastnosti.

A letos jim je grozilo nekaj strašnega!

Pripravljali smo se za „Božičnico“. Učili so se moji mali kratkih, primernih deklamacij in pesmi. Ena teh je bila pridnemu Mirku v čast. Prav lepo so napredovali, in večkrat sem jim morala pravit, kako lepo bo, kakšno veliko božično drevo dobimo. Kar zvem, da se je pojavila v našem okraju davica. Mraz me je spreletel ob tej novici, posebno ko sem se ozrla na vsa ta smejoča se ličeca ter se povpraševala boječe: „Tudi ta bo strt?“ No, hvala Bogu, sem si rekla, pri meni je vse zdravo!

Tako je šlo par dni. Jaz sama imam hčerko, ki ji je ime Solza: ta se je že dva dni kujala ter pravila, da jo glava boli; igrala se je še, a nič tako veselo kot ponavadi. Pomagala sem ji z domačimi zdravili v upanju, da ji bo bolje ter jo dela v posteljo.

Kar pride neka mati ter mi pripoveduje, da so njeno hčerko Olgo odpeljali k Magdaleni — tako pravimo bolnišnici za kužne bolezni — da jo je prijela davica.

„Bog moj.“ vzkliknem, „je že tu.“ In nič več nisem slišala, kaj mi je žena pripovedovala — saj sem vedela dovolj! Mislila sem na svojo Solzo, ki leži že v mrzlici. Tolažila sem ženo kakor sem mogla, saj sem bila sama tolažbe potrebna.

„Hitro po doktorja za Solzo,“ ukažem, „ker davica je tu!“

Prišel je ljubeznivi naš doktor — a izrekel tako grozne besede:

„Prej kot je — bolje je. Kar hitro nocoj!“

V grlu me je dušilo, da mu nisem mogla odgovoriti. On je to vedel in tolažil me, da ni nevarnosti, če je pomoč hitra; v kratkem, da dobim Solzo spet zdravo domov — naj mislim na druge otroke v hiši, in tako me je pripravil, da je razum prevladal srce, da sem jo v naglici odela, in odnesli so mi jo v voz za nalezljive bolezni. Noč je bila grda, deževna, veter je pihal, meni je bilo tako hudo, da vam tega ne morem popisati, saj bi kaj takega niti ne umeli. Zdelo se mi je, kakor bi mi odnesli Solzo za vedno!

Par dni je trajalo, da so nam razkužili stanovanje in prebelili zidove. Olgici in Solzici je šlo na bolje, in tako smo z novim upom pričeli šolo.

Prihajali so drug za drugim ali pa v skupinah, in jaz sem skrbno pogledala vsakega. Kar priteče eden večjih ter zakriči:

„Gospa, Mirko je umrl!“

„Ne, otrok, ti se motiš,“ odgovorim ali bolje zakričim v eni sapi, „ne, kdo ti je povedal?“

„Moja mama mi je povedala in rekla, da so Mirka kar odpeljali precej, ko je umrl.“

„Oh ne, Mirko ima bratca, majhnega bratca, in najbrž je ta umrl, ti nisi dobro razumel,“ mu razlagam jaz.

Fant je pa vedno trdil svojo, da on dobro ve.

„Kdaj in kako tako hitro, moj srčkani otrok,“ tarnam jaz, in solze so se mi ulile po licih.

„Mama je rekla, da je imel bolezen v grlu in da ga je kar zadušilo,“ mi je nadalje pripovedoval dečko.

Jaz nisem imela miru, hodila sem gorindol ter vedno govorila: „Ni mogoče, pa ni mogoče!“

In vendar je bilo res; povedali so, da ga je nagloma prijelo in ravno tako hitro ga je tudi spravilo.

Tisti dan je bil izgubljen; za nobeno delo ni bilo volje. Vedno in vedno smo govorili o Mirku. In jaz vsakokrat, ko se ozrem v prvo klop, se spomnim njega, ki ga ne pozabim nikdar!

„Gospa, Fernando boli glava,“ mi pravi njena petletna sestra.

„Duša božja, zakaj jo je mama poslala v šolo, če ji je bilo slabo?“

„Saj mama je hotela, naj ostane doma, a ona je silila z mano,“ pravi nadalje.

„Hitro jo odpravim, pa jo spremi domov postrežnica, in ti pojdeš tudi, pa povej mami, da je bolna.“

Drugi dan so mi povedali, da so tudi njo odpeljali.

„Tudi Lojziko, gospa,“ pripoveduje druga, so peljali tja, kjer je vaša Solzica.“

„Moj Bog, kdaj bo konec?“ sem povpraševala v strahu. A konca ni hotelo še biti. Bolezen je zahtevala še eno žrtev, malo mirno in tiho Kristino, ki ji je še druga bolezen pomagala v grob. A da povije še večji venec, je vplela vanj še živahnega Danila, ki so ga tudi odpeljali tja, kjer je bilo že toliko drugih. Eni so se vračali zdravi domov, med temi Olga in Solza, pozneje tudi drugi — a njih posteljice so bile že zasedene od drugih.

„Vse tri otroške vrtce zapreti za 14 dni,“ je prišel ukaz — in res, v tem času se je zmanjšalo število slučajev.

Tudi „Božičnico“ smo imeli, a nič ni bila tako vesela, kakršno smo si v začetku predstavljali.

Ker nisem mogla na nedolžni glavici teh dveh angelčkov položiti šopka cvetic, ker jima je kruta bolezen tudi to zabranila, naj jima bodo te moje vrstice v spomin!

VILKO MAZI:

Milkine mucike.

ek, šek, ker moraš biti doma, šek, šek! Mi pa se igramo, hm-m... pa se gremo: konje, črnega moža, zlate barvice, hm-m, ja-a, pa kozo bijemo, pa... pa še vse drugo se igramo!“ Tako bo marsikdo izmed vas poredno privoščil Milki, ki je mama ne pusti med vaško deco. Drugi pa jo boste pomilovali, da mora ubožica dannadan čepeti doma, oh, tako dolgočasno čepeti! In vendar se motite vsi skupaj.

Vas, poredne privoščljivce, moram prav pošteno pokarati, da se še zdaj niste otesli grde napake, privoščiti komu kaj slabega, vas pa, ki sem vam obudil v dobrem srcu mehko sočutje, gotovo takoj potolažim, če vam povem, da se Milka tudi brez bratca, brez sestrice in brez pajdašice tako vrlo zabava kakor morda nihče med vami.

Le spomnite se, kolikokrat prihitite domov, ko vam nemirni tovariši porušijo s trudom sezidano graščino ali cerkvico ali vašemu konjičku neusmiljeno odtrgajo nogo, ali če vam, majhne kuharičke, prevrnejo štedilnik s piskrčki in ponvicami vred. Ej, že to vam je grenka, neodpustna krivica, potlej vam pa še mama očita: „Kaj pa hodiš tja, prav ti je, zdaj pa imaš zadosti!“ Ali najhujše je, če se takrat še ate prikaže s šibico-brezovko. — Ej, hudo je res, jako hudo, ker se zdaj ne morete več nikomur potožiti...

Ob takih prilikah ste že velikokrat sklenili čisto zatrdno, de se boste odlej rajši sami doma igrali. Pa kako dolgo ste ostali mož-beseda, kaj?

Komaj en dan! Nepokojna vaša kri vam ne privošči obstanka doma, spet-inspet silite tja, kjer se vam je že včeraj storila krivica.

Milka vsega tega zla ne pozna. Igrišče ji je prostran vrt nad potokom, zasut od pestrih cvetov, zasajen z raznovrstnim sadnim drevjem. Za vrtno pa se širi zelena loka, obrobljena z dremajočimi vrbami, polna metuljev, čebelic in čmrljev. Komu bi bilo dolgčas, letati tu svobodno za metulji, oponašati brenčече čmrlje ali vabiti z drobtinicami k bregu ribice, tiste drobne, radovedne ribice!

Ali nad vso to nemoteno zabavo so Milki njene mucike. Le mamo ima še bolj rada kakor nje; za mamo pa so ji mucike prve na zemlji. Naj bi jih imela še toliko, vse bi enako skrbno hranila in pestovala.

≡ Miša na preži ≡

Zdaj ima samo tri mucike. Dve sta čisto črni od ušes do repa, ena pa ima bele lise pod vratom in po trebuhu, drugače pa je tudi črna. Lisasti je ime Miša, starejšo črno kliče za Mrjo, mlajšo za Predo. Vse tri nosijo krog vratu enakobarvne svilene trakove, lepo zapentljane, z drobnim kreguljčkom. Vsako nedeljo jim premenja trakove z drugobarvnimi. Jedo vse tri iz ene skledice, ampak jako dostojno. Godi se jim sploh prav dobro. A mucike znajo tudi ceniti zlato srce svoje gospodinje. Že na migljaj jo slišijo.

Preda zna biti najprikupnejša. Igra se z Milkinim predpasnikom, časih s tačko odbija viseče resice namiznega prta, če pa dobi v sobi kako okroglasto stvar, jo kotali brez prenehanja zdaj v ta, zdaj v oni kot ter se pri

tem tako smešno prekucuje, da se ji mora gospodinjica časih do solz nasmejati. Vsak večer, preden gre v kuhinjo spat, da Milki tačko v slovo ter ji tako vošči lahko noč. Zjutraj pa, ko se prebudi, ji je prva pot, da gre pozdravit svojo dobro gospodinjo. Prav tiho pride do vrat spalnice, in če jih ji neče nihče odpreti, začne presti ter nalahno praskati po vratih tako dolgo, da se Milka ne zbudi ter ji pride odpret. Potem pa naravnost na njeno posteljico, čisto k zglavju, odkoder se počasi in prav priliznjeno pririje pod odejo, kjer se zvije v klopčič in prede brezskrbno, dokler Milka ne vstane. Zdaj pa jo spet zvesto spremlja ves dan po hiši, po vrtu, po loki ter se ji ne neha prikupovati.

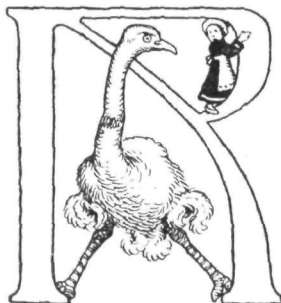
Mrja je tudi rada pri Milki, ali ona vedno dremlje in dremlje, ker je že stara. Očividno se ji dobro zdi, da ji nihče ne moti miru in pokoja starih dni. Malokdaj ji zaščebeta kraguljček pod pentljo. Kadar jo Milka pokliče, odpre poslušno težke trepalnice in če se ji ni treba nikamor premakniti, jako zadovoljno gibne z brki, povesi glavo in dremlje dalje. Nič ne prede in ko bi tupatam ne mignila z ušesom, bi kdo mislil, da je nagačena.

Miša pa je potepenka. Če le more, izgine v klet ali v podstrešje loviti miši. Glupo se ji zdi tisto mrtvo dremanje Mrje in prazno prekucavanje Prede in samo spi rada v njiju družbi, je pa z njima skoro le Milki na ljubo, drugače pa je strašno težko v njiju bližini. Le do resnega življenja ji je. Milka bi jo bila za potepenstvo že večkrat kaznovala, da je ni nekoč ko jo je zatožila, mama poučila, da je Miša pravzaprav izmed vseh treh muck najkoristnejša, ker pridno lovi škodljive in nadležne miši. Od tega časa ima Milka Mišo prav tako rada kakor Predo in Mrjo.

LAD. O.:

Palače ruskega carja.

ruski car, ki je najbogatejši posestnik na svetu, namerava zgraditi pojez mnogih palač, ki jih že ima, še eno. Ta nova zgradba bo v Jalti na Krimu in bo stala okolo pet milijonov kron. Ali ta vsota ni velika, ako jo primerjamo z vrednostjo drugih carjevih palač. Nekoliko teh palač vsebuje umetniške predmete neizmerne vrednosti, kakor n. pr. zimska palača v Petrogradu, Petrov dvor, Carskoje Selo, stari grad v Jalti i. t. d.

Petrov dvor (Peterhof) blizu Petrograda je obdan z enim najlepših parkov na svetu; v parku je jezero, v katerem žive izvežbane ribe, ki prihajajo na znak zvona na obalo po hrano. Vse carjeve palače so opremljene s čarobno razkošnostjo. V njih je ogromno bogastva, ki nimamo o njem nobenega pojma.

Bog.

Besede zložil A. K. Sezun.

Uglasbil Iv. Kiferle.

Zmerno.

O, de - te, veš li, kdo je to, ki da - je nam po - mlad no - vo, ki
Oj, ve - di, de - te, Bog je to, ki ve - dno bil je, ve - dno bo; živ-

zva - bi pti - či - ce na - zaj, o - de - va s cvet-jem vrt in gaj?
lje - nja nam je go - spo - dar, naj - manj-šo On o - hra - ni stvar.

Rešitev zastavice v podobah v četrti številki.

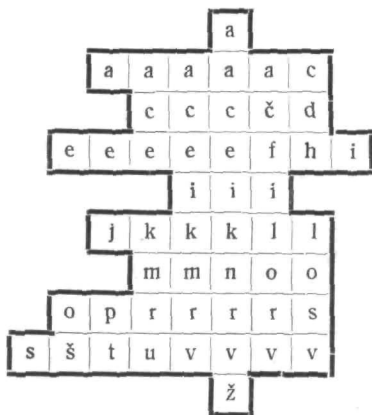
Zvončki nam naznanjajo,
da zima vzela je slovo.

Prav so jo rešili: Albin Knapič, učenec krške meščanske šole; Minka in Slavka Zacherl, gojenki v zavodu šolskih sester v Mariboru; Vida Schweiger, učenka 5. razreda v Črnomlju; Henrik Lasič, učenec III. razreda na c. kr. vladnici v Gorici; Joži Trobej, učenec VI. razreda v Šoštanju; Milena Rosina, učenka IV. razreda v Radečah pri Zidanem mostu; Tonček Sivka, gimnazijec v Celju; Išli in Marijan Belle, učenca v Št. Juriju ob juž. železnici; Ana Jug, učenka V. razreda v Zalcu; Stanko Rošker, učenec v Loki pri Zusmu; Zdenko Švigelj, učenec II. razreda c. kr. vladnice v Ljubljani.

Besedna naloga iz živalstva.

Priobčila M. J.

Besede značijo:

1. soglasnik,
2. štirinogo žival,
3. štirinogo žival,
4. ptico,
5. ptico,
6. štirinogo žival,
7. štirinogo žival,
8. ptico,
9. štirinogo žival,
10. soglasnik

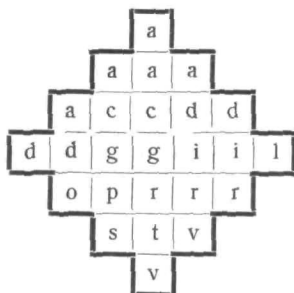
Prvi soglasnik začenja, zadnji pa končuje imeni dveh sovražnih si živali.

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Demant.

Priobčil Marijan Marolt.

Besede značijo:

1. soglasnik,
2. vas pri Vrhniki,
3. mesto na Češkem,
5. sad,
6. tekočino,
7. samoglasnik.

Po sredi dol in z leve na desno čitaj žensko krstno ime.

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Dragi gospod Doropoljski!

Ker ste tako prijazni z mladino, se hočem seznaniti z Vami. Hodim v III. a razred ljudske šole; do šole imam veliko veselje, najraši rišem, pišem, čitam in telovadim; tudi „Zvonček“ rad prebiram.

S spoštovanjem!

Ciril Spindler
v Celju.

Odgovor:

Ljubi Alojzij!

Tudi v Tvojo samotno šolo prihaja naš ljubi „Zvonček“. Tako imaš tudi Ti s svojimi součenci in součenkami nekaj lepega razvedrila. Ljubezen do gospoda učitelja in do gospodične učiteljice vas pa vse družijo v veliko rodovino! Oglasi se večkrat, da se поблиže spoznava!

Odgovor:

Ljubi Ciril!

Tako je prav, da imaš do šole veliko veselje; samo ostane naj Ti to veselje, da boš kdaj krepak, pameten in razumen mož, kakršnih je treba naši domovini.

*

Velecejenjeni gospod Doropoljski!

Gospod učitelj nam večkrat bere iz „Zvončka“ pisma, ki Vam jih moji tovariši po drugih šolah pišejo. Zato hočem tudi jaz Vam pisati, in sicer to, kako je pri nas. Doma sem ob znožju Gorjancev. V šolo hodim v Birčno vas. Ta šola je bila sezidana leta 1910. in je torej letos prvič tu šola. Prej smo imeli jako daleč, notri v Šmihel smo morali hoditi. Tja smo neradi hodili, sem pa prav radi hodimo. Šola je lepa, a stoji na pustem kraju, čisto ob gozdu stoji. Iz naše šole se ne vidi drugega kakor graščina Ruperčevrh. Tik šole gre občinska cesta. V šolo hodimo pa tudi zato radi, ker imamo gospoda učitelja jako radi. Gospod učitelj je jako prijazen z učenci in učenkami. Ker je šola dvorazredna, imamo tudi gospodično. Tudi njo imamo radi. V to šolo hodijo otroci iz enajstih vasi. Prosim, odgovorite na moje pismo.

Presrčno Vas pozdravlja

Alojzij Hrovat,
učenc 11. razreda nižje sk.

Spoštovani gosp. Doropoljski!

Najprej ne zamerite moji slabi pisavi, ne znam brez črt Prišel sem letos k tebi v Ljubljano v šolo z bratom, ki hodi v 4. razred. Zna že delati pesemce in je prosil, da naj Vam jaz eno pošljem, ker on ne more pisati, zadnjič je padel in si zvil roko. Zato prosim, da bi mu odgovorili v kotičku, ali ste zadovoljni s pesemco.

Škratje se klanjajo solncu.

Trije so škratje vstali
v noči pozni že,
pred kočico se zbrali
in šli so čez gore.

In kmalu so prispeli
pred zlati solnčni grad,
pozdrav so mu zapeli,
ko vladal je še hlad:

„Oj, solnce, ti si mlado,
pa vstati nočeš še,
če pa imaš nas rado,
brž pridi, noč je še!“

Zdaj solnce zlato vstane,
se škratje klanjajo,
pojo mu pesmi vbrane
in k nam ga spremljajo.

